

Datum van
inontvangstneming

:

22/08/2025

Zaak C-441/25 *

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

4 juli 2025

Verwijzende rechter:

Supremo Tribunal de Justiça (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Portugal)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

5 juni 2025

Verzoekende partij:

AGECOP – Associação para a Gestão da Cópia Privada

Verwerende partij:

VISAPRESS – Gestão de Conteúdos dos Media, CRL

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Het hoofdgeding betreft een cassatieberoep ingesteld door AGECOP – Associação para a Gestão da Cópia Privada (hierna: „AGECOP”) bij de Supremo Tribunal de Justiça (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Portugal) tegen het arrest van de Tribunal da Relação de Lisboa (rechter in tweede aanleg Lissabon, Portugal) dat werd gewezen naar aanleiding van een hoger beroep door VISAPRESS – Gestão de Conteúdos dos Media, CRL (hierna: „VISAPRESS”). Bij dat arrest werd dat hoger beroep gegrond verklaard en werd: i) het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg vernietigd, waarbij de vordering in een gewone declaratieve procedure was afgewezen die VISAPRESS tegen AGECOP had ingesteld en die strekte tot nietigverklaring van het besluit van de directie van AGECOP inzake de verdeling van middelen binnen de afdeling Grafische en Reprografische Kopieën (sectie auteurs); en ii) dat besluit nietig verklaard.

* Procestaal: Portugees.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële verwijzing

Dit verzoek om een prejudiciële beslissing betreft de uitlegging van artikel 5, lid 2, onder a) en b), van richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij (PB 2001, L 167, blz. 10), en artikel 16 van richtlijn (EU) 2019/790 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake auteursrechten en naburige rechten in de digitale eengemaakte markt en tot wijziging van richtlijnen 96/9/EG en 2001/29/EG (PB 2019, L 130, blz. 92).

Prejudiciële vragen

Gelet op het feit dat:

- a) de Portugese wet bepaalt dat de billijke compensatie die verschuldigd is voor reproductie voor privégebruik als bedoeld in artikel 5, lid 2, onder a) en b), van richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij, en in artikel 16 van richtlijn (EU) 2019/790 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake auteursrechten en naburige rechten in de digitale eengemaakte markt en tot wijziging van richtlijnen 96/9/EG en 2001/29/EG, gelijkelijk wordt verdeeld tussen de representatieve organisaties van de auteurs en de representatieve organisaties van de uitgevers, en
- b) naar Portugees recht de uitgevers van perspublicaties niet alleen houder zijn van naburige rechten, maar ook houder zijn van een oorspronkelijk auteursrecht op de door hen uitgegeven kranten en andere publicaties, alsmede van een afgeleid auteursrecht op artikelen die zonder naamsvermelding zijn gepubliceerd, dat voortvloeit uit de overdracht van een dergelijk recht door de intellectuele scheppers;

Kunnen voornoemde richtlijnen aldus worden uitgelegd dat het op dit geval toepasselijke Portugese recht zo mag worden uitgelegd dat de organisatie voor collectief beheer die uitgevers van kranten en andere tijdschriften vertegenwoordigt, naast het recht op een aandeel van 50 % in de billijke compensatie die aan uitgevers wordt toegekend voor reproductie voor privégebruik, ook gerechtigd is om de resterende 50 % van de billijke compensatie – die volgens de wet toekomt aan de auteurs – te delen met een andere organisatie voor collectief beheer die de intellectuele scheppers van de in haar tijdschriften opgenomen werken vertegenwoordigt, wat noodzakelijkerwijs leidt tot een vermindering van de compensatie die deze scheppers ontvangen?

Aangevoerde bepalingen

Nationaal recht

Código do Direito de Autor e dos Direitos Conexos (wet op het auteursrecht en de naburige rechten) [vastgesteld bij wetsbesluit nr. 63/85 van 14 maart 1985, in de versie die van kracht was op de datum van goedkeuring van het bestreden besluit] (hierna: „CDADC”): artikelen 1, 2, lid 1, onder a), 9, 11, 19, 75, lid 1, onder b), en lid 2, onder a), 82, lid 1, 173 en 174.

Estatuto do Jornalista (journalistenstatuut) [goedgekeurd bij wet nr. 1/99 van 1 januari 1999 en gewijzigd bij wet nr. 64/2007 van 6 november 2007]: artikelen 7A en 7 B.

Wet nr. 62/98 van 1 september [Lei da Cópia Privada (wet op het kopiëren voor privégebruik)] (hierna: „LCP”) [zoals gewijzigd bij wet nr. 50/2004 van 24 augustus 2004, wet nr. 49/2015 van 5 juni, wetsbesluit nr. 100/2017 van 23 augustus en wet nr. 2/2020 van 31 maart]: artikelen 1, 2, 3, 6 en 7.

Unierecht

Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij: overweging 35 en artikelen 1, lid 1, 2 en artikel 5, lid 2, onder a) en b).

Richtlijn (EU) 2019/790 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake auteursrechten en naburige rechten in de digitale eengemaakte markt en tot wijziging van richtlijnen 96/9/EG en 2001/29/EG: overwegingen 59 en 60 en artikelen 1, 2, lid 4, 15 en 16.

Aangehaalde rechtspraak

Rechtspraak van de EU-rechter

Arrest van 21 oktober 2010, Padawan (C-467/08, EU:C:2010:620)

Arrest van 16 juni 2011, Stichting de Thuis kopie (C-462/09, EU:C:2011:397).

Arrest van 27 juni 2013, VG Wort, (C-457/11–C-460/11, EU:C:2013:426).

Arrest van 11 juli 2013, Amazon.com International Sales e.a. (C-521/11, EU:C:2013:515).

Arrest van 5 maart 2015, Copydan Båndkopi (C-467/12, EU:C:2015:144)

Arrest van 12 november 2015, Hewlett Packard Belgium (C-572/13, EU:C:2015:750).

Summier overzicht van de feiten en de procedure

- 1 VISAPRESS is een rechtspersoon van algemeen nut zonder winstoogmerk die in september 2009 is opgericht als coöperatie onder wet nr. 83/2001, die de oprichting, organisatie, werking en bevoegdheden regelt van organisaties voor collectief beheer van auteursrechten en naburige rechten. Zoals blijkt uit haar statuten, is zij de organisatie voor het collectief beheer van auteursrechten en naburige rechten van de uitgevers van de belangrijkste kranten en tijdschriften op de nationale markt.
- 2 AGE COP is ook een rechtspersoon van algemeen nut zonder winstoogmerk die is opgericht als een vereniging overeenkomstig de LCP (artikel 6). Zij heeft tot doel het innen, beheren en verdelen van de bedragen bedoeld in artikel 82 van de CDADC. Zij bestaat uit alle organisaties voor collectief beheer die in Portugal de auteurs, uitvoerende kunstenaars, producenten van fonogrammen, producenten en uitgevers vertegenwoordigen. Momenteel zijn haar leden i) APEL – Associação Portuguesa de Editores e Livreiros; ii) AUDIOGEST – Associação para a Gestão e Distribuição de Direitos; iii) GDA – Gestão dos Direitos dos Artistas; iv) GEDIPE – Associação para a Gestão Coletiva de Direitos de Autor e de Produtores Cinematográficos e Audiovisuais; v) SPA – Sociedade Portuguesa de Autores; y vi) VISAPRESS.
- 3 VISAPRESS is sinds 2010 lid van AGE COP en maakt deel uit van de afdeling Grafische en Reprografische Kopieën (hierna: „AGRK”), samen met APEL, de organisatie voor collectief beheer die de uitgevers van boeken vertegenwoordigt, en SPA, de organisatie voor collectief beheer die de auteurs vertegenwoordigt. VISAPRESS is sinds 20 november 2015 ook lid van de directie van AGE COP.
- 4 Volgens artikel 9, lid 1, onder a), van de statuten van AGE COP is de AGRK „de afdeling die belast is met het innen en beheren van de compensaties voor het kopiëren van geschreven werken, waaronder boeken en andere periodieke en niet-periodieke publicaties, foto’s, schilderijen, gravuren, tekeningen en aanverwante werken (kopieën van figuratieve geschreven werken en afbeeldingen), uitgegeven op papier of in digitaal formaat [...], waarin de leden zijn verenigd die de auteurs en uitgevers van dit soort werken vertegenwoordigen”.
- 5 Nadat de directie van AGE COP had vernomen dat de wettelijke regeling voor het kopiëren voor privégebruik op verschillende wijzen kon worden geïnterpreteerd wat genoemde materie betreft, heeft zij op 25 juli 2018 een intern juridisch advies gevraagd over bepaalde vragen met betrekking tot de verdeling van middelen binnen de AGRK tussen de houders van auteursrechten op tijdschriften, met name over hoe de 50 % toewijzing aan de representatieve organen van de auteurs zoals bedoeld in de LCP moet worden begrepen.

- 6 Aangezien uit het uitgebrachte advies bleek dat VISAPRESS, als organisatie voor collectief beheer van de auteursrechten en naburige rechten van uitgevers van tijdschriften, geen recht had op de billijke compensatie voor de organisaties die de auteurs vertegenwoordigen, en VISAPRESS het met deze conclusie niet eens was, stelde de directie van AGE COP voor aan SPA en VISAPRESS om te trachten een akkoord te bereiken over de punten waarover zij van mening verschilden.
- 7 SPA en VISAPRESS bereikten een akkoord over het percentage dat elk van hen zou ontvangen van het door AGE COP binnen de AGRK ontvangen bedrag. Dit akkoord zou van toepassing zijn op zowel de nog niet verdeelde bedragen als op de bedragen die in 2019 moesten worden verdeeld.
- 8 Ondertussen, naarmate de gebruikelijke datum voor de verdeling van de door AGE COP ontvangen en geïnde gelden naderde, besloot de directie van deze vereniging vooruit te lopen op het scenario dat haar leden SPA en VISAPRESS de werking van hun akkoord met betrekking tot de in 2020 te verdelen verdragen niet zouden verlengen of geen nieuw akkoord zouden bereiken. Daarom verzocht zij om een nieuw juridisch advies, waarin rekening zou worden gehouden met de inmiddels gepubliceerde richtlijn 2019/790.
- 9 In algemene zin handhaafde dit advies het eerder ingenomen standpunt, namelijk dat VISAPRESS, als vertegenwoordiger van uitgevers van tijdschriften, geen recht heeft op een aandeel in de inkomsten uit billijke compensaties voor de representatieve organisaties van auteurs.
- 10 Na ontvangst van dat advies kwam de directie van AGE COP op 26 juni 2020 bijeen om met name de volgende agendapunten te bespreken: beoordeling en stemming over het voorstel van lid SPA betreffende de verdeling voor auteurs in de AGRK (punt 1) en beoordeling en stemming over het voorstel voor de AGE COP-verdeling voor juni 2020 (punt 2).
- 11 Met betrekking tot punt 1 van de agenda werd het volgende voorstel onderzocht, dat door SPA werd ingediend en op 22 juni 2020 aan AGE COP werd toegezonden: „In 2019 sloot [SPA] met VISAPRESS een akkoord over de percentuele verdeling van de bedragen die AGE COP had geïnd binnen de [AGRK] en waarop elk van hen recht had. In dit verband werd ook overeengekomen dat dit akkoord uitsluitend van toepassing zou zijn op de reguliere uitkeringen van AGE COP in 2019 (in juni en december). Het ging dus om een tijdelijk ad-hocakkoord. In het licht van het bovenstaande blijkt dat voornoemd akkoord geen effect meer heeft en dus niet van toepassing is voor 2020 en de daaropvolgende jaren. Bijgevolg moet de verdeling die in juni 2020 (en daarna) moet plaatsvinden, in overeenstemming zijn met het advies dat AGE COP aan haar juridisch adviseur heeft gevraagd. Uit dit advies blijkt duidelijk dat alle bedragen die AGE COP ontvangt voor grafische en reprografische kopieën en die verschuldigd zijn aan de auteurs, volledig aan [SPA] moeten worden uitgekeerd. SPA verzoekt AGE COP daarom een besluit in die zin aan te nemen. Aangezien het kopiëren voor privégebruik onder het regime

van verplicht collectief beheer valt, kan natuurlijk elke rechthebbende die lid is van VISAPRESS of van andere entiteiten aan [SPA] om betaling verzoeken van de billijke compensatie waarop hij recht heeft, mits voldaan is aan de wettelijke vereisten.”

- 12 Dit voorstel werd in stemming gebracht en met meerderheid van stemmen aangenomen, met stemmen vóór van SPA, APEL, AUDIOGEST en GDA, en een stem tegen van VISAPRESS.
- 13 Met betrekking tot punt 2 van de agenda staat in de notulen van die vergadering het volgende te lezen: „Na stemming en overeenkomstig het besluit dat was genomen over het vorige agendapunt, werd het voorstel voor de verdeling van juni (betreffende de bedragen die tussen 1 maart 2020 en 31 mei 2020 zijn geïnd) bij meerderheid goedgekeurd, met stemmen vóór van SPA, APEL, AUDIOGEST en GDA, en een stem tegen van VISAPRESS. [...] Van het totaal aan beschikbare middelen binnen de [AGRK] wordt 50 % toegekend aan de representatieve organisaties van de auteurs (waarbij dit volledige bedrag – dus 100 % – wordt toegewezen aan SPA), en de overige 50 % wordt toegekend aan de representatieve organisaties van de uitgevers (waarvan 60 % wordt toegewezen aan APEL en 40 % aan VISAPRESS). [...]”
- 14 Op 27 juli 2020 heeft VISAPRESS een verzoek tot nietigverklaring van deze besluiten ingediend volgens de gewone procedure. Desondanks nam de directie van AGE COP later een nieuw besluit tot verdeling van de binnen de AGRK ontvangen compensaties, identiek aan het bestreden besluit.
- 15 De directie van AGE COP is dus op 3 december 2020 bijeengekomen om met name het volgende agendapunt te bespreken: verdeling van december 2020 (punt 4). Over dit agendapunt 4 is het volgende besluit genomen: „[...] Voor de reguliere verdeling in december 2020 van het totaal aan bedragen ontvangen tussen 1 juni 2020 en 30 november 2020, zullen dezelfde criteria worden toegepast als bij de laatste verdeling: van het totaal aan beschikbare middelen binnen de [AGRK] wordt 50 % toegekend aan de representatieve organisaties van de auteurs (waarbij dit volledige bedrag – dus 100 % – wordt toegewezen aan SPA), en de overige 50 % wordt toegekend aan de representatieve organisaties van de uitgevers (waarvan 60 % wordt toegewezen aan APEL en 40 % aan VISAPRESS)”. De directie van AGE COP heeft dus opnieuw besloten om aan lid SPA – in haar hoedanigheid van organisatie voor collectief beheer van auteursrechten – het volledige bedrag toe te wijzen dat binnen de AGRK was ontvangen en geïnd tussen 1 juni 2020 en 30 november 2020, en dat bestemd is voor de organisaties die de auteurs vertegenwoordigen. Dit besluit werd met meerderheid goedgekeurd, met stemmen vóór van SPA, APEL, AUDIOGEST en GDA, en een stem tegen van VISAPRESS.
- 16 Op 21 juni 2023 heeft VISAPRESS bij de rechtbank van eerste aanleg een gewone procedure aangespannen waarin zij een declaratoire vordering tegen AGE COP instelde. Zij verzocht om nietigverklaring van het besluit dat door de

directie van AGECOP op 3 december 2020 werd genomen met betrekking tot punt 4 van de agenda, betreffende de verdeling van middelen binnen de AGRK (sectie auteurs). Dit besluit werd als strijdig beschouwd met de statuten van AGECOP [artikelen 8, lid 4, en 13, lid 2, letter c), haar interne toewijzingsregels (artikel 6, punten 2 en 2.1) en bijlage C daarvan (afdeling 5, punt 1, letter c)], overeenkomstig de artikelen 177 en 287 van het Burgerlijk Wetboek, in samenhang met de artikelen 58, lid 1, onder a), en 411, lid 3, van de Código das Sociedades Comerciais (wetboek handelsvennootschappen) – laatstgenoemde artikelen zijn van overeenkomstige toepassing.

- 17 AGECOP diende op 19 september 2023 haar verweerschrift in, waarin zij een exceptie van verval en van niet-ontvankelijkheid van de gerechtelijke betwisting van het besluit opwierp, en verzocht om de vordering af te wijzen.
- 18 Op 21 maart 2024 heeft de rechtbank van eerste aanleg de tegen AGECOP ingestelde vordering afgewezen.
- 19 VISAPRESS stelde hoger beroep in bij de Tribunal da Relação de Lisboa, dat bij arrest van 16 oktober 2024 het beroep gegrond verklaarde, het bestreden vonnis bijgevolg vernietigde en het door de directie van AGECOP genomen besluit over de verdeling van de middelen binnen de AGRK (sectie auteurs) nietig verklaarde.
- 20 In dat arrest oordeelde de Tribunal da Relação de Lisboa dat het feit dat VISAPRESS een organisatie was die uitgevers vertegenwoordigde, op zichzelf niet uitsloot dat zij tevens kon worden beschouwd als een vertegenwoordiger van auteurs in de zin van de artikelen 3 en 7 van de LCP en artikel 82 van de CDADC. Derhalve kwam die rechter tot de conclusie dat het bestreden besluit nietig moest worden verklaard wegens schending van de statuten van AGECOP [artikel 8, lid 4, en artikel 13, lid 2, letter c)], van haar interne toewijzingsregels (artikel 6, punten 2 en 2.1), en bijlage C daarvan [afdeling 5, punt 1, letter c)], aangezien – nu er twee aangesloten organisaties waren (VISAPRESS en SPA) die beiden beweerden houders van auteursrechten op tijdschriften te vertegenwoordigen – deze organisaties niet op de hoogte waren gesteld van de mogelijkheid om binnen een termijn van maximaal twintig dagen het bewijs te leveren van de gestelde vertegenwoordiging, met name aan de hand van één of meer van de volgende elementen: mandaten; mandaatverklaringen; beheerscontracten; vertegenwoordigingscontracten of erkenning van de hoedanigheid van lid of coöperant, zoals bepaald in het huishoudelijk reglement van AGECOP.
- 21 Aangezien AGECOP het niet eens was met de bevindingen van de Tribunal da Relação de Lisboa heeft zij cassatieberoep ingesteld bij de Supremo Tribunal de Justiça, de verwijzende rechter, en verzocht om het bestreden arrest te vernietigen.
- 22 De procedure loopt nog bij de Supremo Tribunal de Justiça en draait vooral om de vraag of het bestreden besluit geldig is. Daarbij moet worden onderzocht of VISAPRESS daadwerkelijk de houders van auteursrechten op tijdschriften vertegenwoordigt en, zo ja, of zij volgens de CDADC en de LCP, en gezien de

richtlijnen 2001/29 en 2019/790, recht heeft op een deel van de billijke compensatie voor het kopiëren voor privégebruik die aan de representatieve organisaties voor auteurs wordt toegekend. Aangezien VISAPRESS de organisatie voor collectief beheer is voor de rechten van uitgevers van tijdschriften, rijst de vraag of zij, naast het recht op het aandeel in de billijke compensatie dat aan de uitgevers toekomt (zoals vervat in het voornoemde 50 %-gedeelte), ook recht heeft op een compensatie uit de resterende 50 % die bestemd is voor auteurs. Tot deze auteurs behoren onder meer journalisten en andere schrijvers die bijdragen leveren aan deze tijdschriften en die de intellectuele scheppers zijn van de daarin opgenomen werken.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 23 AGECOP voert aan dat het bij haar aangesloten lid VISAPRESS niet kan worden beschouwd als een organisatie die auteurs vertegenwoordigt en dat er bijgevolg geen sprake is van twee of meer leden die rechthebbenden van dezelfde categorie (auteurs) vertegenwoordigen. Daarom was zij niet verplicht om, vóór het nemen van het bestreden besluit, de in artikel 6 van haar interne toewijzingsregels en in bijlage C daarvan vastgelegde procedure op te starten.
- 24 AGECOP betoogt dat SPA auteurs vertegenwoordigt, terwijl VISAPRESS uitgevers en niet auteurs vertegenwoordigt, aangezien zij de „organisatie voor het collectief beheer voor auteursrechten en naburige rechten van de uitgevers van de belangrijkste kranten en tijdschriften (periodieken) op de nationale markt” is, lid is van AGECOP in die hoedanigheid als vertegenwoordiger van uitgevers (van tijdschriften) en deel uitmaakt van de AGRK in de categorie beschreven in artikel 6, lid 1, letter l), van de interne toewijzingsregels van AGECOP („Uitgevers van periodieke publicaties”). VISAPRESS heeft recht op het deel van de billijke compensatie dat aan de uitgevers toekomt, juist omdat zij deze uitgevers vertegenwoordigt.
- 25 AGECOP verklaart verder dat, op basis van de enige mogelijke interpretatie van de LCP [met name de artikelen 2, 3 en 7, lid 2, onder a) en b), ii), laatste deel], in samenhang met de CDADC (met name de artikelen 9, 10, 11, 15, 19, 68, 75, 76, 81, 82, 173 en 174), evenals het EU-recht [met name de artikelen 2 en 5, lid 2, onder b), van richtlijn 2001/29 en artikel 16 van richtlijn 2019/790], duidelijk is dat VISAPRESS – als organisatie voor het collectief beheer van de rechten van uitgevers van tijdschriften – geen organisatie is die auteurs vertegenwoordigt (zoals journalisten of personen/auteurs die bijdragen aan deze tijdschriften en de auteurs/intellectuele scheppers zijn van de werken die overeenkomstig de LCP in die tijdschriften zijn opgenomen en die als zodanig de enigen zijn die recht hebben op de billijke compensatie waarin de LCP voor auteurs voorziet), en geen recht heeft op de billijke compensatie die bestemd is voor auteurs, aangezien zij niet tot die categorie behoort.

- 26 Wat betreft het Unierecht blijkt uit een gezamenlijke lezing van artikel 2 van richtlijn 2001/29 – waarin de lijst van houders van het reproductierecht is opgenomen, waarop uitgevers niet voorkomen – en artikel 5, lid 2, onder b), van deze richtlijn, dat de in laatstgenoemd artikel bedoelde billijke compensatie uitsluitend bestemd is voor de rechthebbenden die in artikel 2 worden genoemd. Het is belangrijk te herhalen dat uitgevers niet in dat artikel worden vermeld.
- 27 In de tweede plaats heeft richtlijn 2019/790, die inmiddels in nationaal recht is omgezet, geen aanleiding gegeven tot een wijziging van de LCP, op basis waarvan uitgevers in Portugal altijd al als begunstigden van de billijke compensatie werden aangemerkt. Wel heeft richtlijn 2019/790 – meer bepaald op grond van de artikelen 15 en 16 – geleid tot een wijziging van de CDADC. Die wijziging kent met name een naburig recht toe aan uitgevers. Daarbij worden echter steeds de grenzen van artikel 16 gerespecteerd, dat – om economische redenen – toestaat dat een deel van de aan auteurs verschuldigde billijke compensatie met uitgevers kan worden gedeeld, „wanneer een auteur een recht aan een uitgever heeft overgedragen of in licentie heeft gegeven”.
- 28 AGECOP stelt dan ook dat dit deel precies overeenkomt met het aandeel van 50 % dat de nationale wet – overeenkomstig de eerder aangehaalde artikelen van de LCP – reeds aan de uitgevers toekende en nog steeds toekent. Met andere woorden, uitgevers hebben nooit recht gehad op compensatie op grond van het feit dat zij houders van auteursrechten zouden zijn (in hun hoedanigheid als uitgever), aangezien zij – in tegenstelling tot auteurs, producenten, kunstenaars en omroeporganisaties (zie artikel 2 van richtlijn 2001/29) – nooit (volgens het Unierecht) oorspronkelijke rechthebbenden zijn geweest.
- 29 VISAPRESS betwist het cassatieberoep in zijn geheel en stelt dat het volkomen ongegrond is. Zij voert aan dat zij, als lid van AGECOP – de verzoekende partij – en in haar hoedanigheid van vertegenwoordiger van de houders van auteursrechten op journalistieke inhoud die is gepubliceerd in de tijdschriften van haar leden, alsook van de auteursrechten van die leden zelf, duidelijk recht heeft op een deel van de inkomsten die worden geïnd als billijke compensatie voor het kopiëren voor privégebruik die toekomt aan de representatieve organisaties van auteurs. Aangezien er twee leden van AGECOP zijn (VISAPRESS, verweester, en SPA) die tegelijkertijd beweren de houders van auteursrechten op tijdschriften te vertegenwoordigen, was AGECOP op grond van haar huishoudelijk reglement verplicht om beide leden een kennisgeving te sturen zodat zij het bewijs konden leveren van de vertegenwoordiging waarop zij zich beroepen – iets wat AGECOP heeft nagelaten – en die nalatigheid vormt de grond voor nietigverklaring van het bestreden besluit.
- 30 VISAPRESS, verweester, verwijst naar een juridisch advies dat bij het dossier is gevoegd en waarin wordt gesteld dat „voor de toepassing van het wettelijke stelsel inzake de billijke compensatie voor het kopiëren voor privégebruik [en volgens het Unierecht], onder ‚auteur’ wordt verstaan elke rechthebbende op auteursrechten, ongeacht of het gaat om de intellectuele schepper van het werk of

om iemand anders die deze rechten oorspronkelijk of afgeleid heeft verkregen”. Zij stelt dat het haaks zou staan op die stelling om een restrictieve uitlegging van de regeling voor het kopiëren voor privégebruik te hanteren die in strijd is met het recht. Zo’n benadering zou niet alleen indruisen tegen het doel van die regeling (met name richtlijn 2001/29), maar ook tegen de LCP en de eigen statuten van AGE COP, verzoekster. Dit zou immers kunnen leiden tot situaties waarin rechthebbenden die recht hebben op een billijke compensatie voor privé-kopiëren van hun werken, die vergoeding niet ontvangen.

- 31 Verweerster VISAPRESS voert aan dat zij, als lid van AGE COP – de verzoekende partij – en in haar hoedanigheid van vertegenwoordiger van de houders van auteursrechten op journalistieke inhoud die is gepubliceerd in de tijdschriften van haar leden, alsook van de auteursrechten van die leden zelf, duidelijk recht heeft op een deel van de inkomsten uit de billijke compensatie voor het kopiëren voor privégebruik die toekomt aan de representatieve organisaties van auteurs.

Korte uiteenzetting van de motivering van de prejudiciële verwijzing

- 32 De vraag moet worden beantwoord wat moet worden verstaan onder „auteur” in de zin van de wettelijke regeling inzake de billijke compensatie voor het kopiëren voor privégebruik, dat wil zeggen of verweerster VISAPRESS, in haar hoedanigheid van representatieve organisatie van uitgevers die tevens houders van auteursrechten op tijdschriften zijn, recht heeft op bedragen uit de billijke compensatie voor het kopiëren voor privégebruik die toekomt aan de organisaties die de auteurs vertegenwoordigen. Volgens de verwijzende rechter heeft deze zaak bepaalde bijzondere kenmerken die nog niet door het Hof van Justitie zijn behandeld.
- 33 Aangezien geen van de voorwaarden van toepassing is die hem van de verplichting tot het stellen van een prejudiciële vraag zouden ontslaan, en aangezien het een rechterlijke instantie betreft die in laatste aanleg uitspraak doet, is de Supremo Tribunal de Justiça in beginsel verplicht een prejudiciële vraag aan het Hof voor te leggen, overeenkomstig artikel 267, derde alinea, van het VWEU, wanneer bij die rechter een vraag wordt opgeworpen over de uitlegging van het Unierecht.
- 34 Alles overwegende, en gelet op de gerezen twijfel en de voorrang van het Unierecht boven het nationale recht, acht de verwijzende rechter het, met het oog op de waarborging van een uniforme interpretatie en toepassing van voornoemde richtlijnen en ter verzekering van de volle werking van het Unierecht, noodzakelijk om het Hof om een prejudiciële beslissing te verzoeken. Aangezien het Hof zich sinds de inwerkingtreding van richtlijn 2019/790 nog niet heeft uitgesproken over een situatie zoals die in het onderhavige geval, besluit de verwijzende rechter om de procedure te schorsen totdat het Hof uitspraak heeft gedaan.